

JACQUES BOMPAIRE
(1924-2009)

ΟΡΕΣΤΗΣ ΚΑΡΑΒΑΣ

Ο Jacques Bompaire γεννήθηκε στην Άγγερη, την «Αθήνα της Δύσης», στις 16 Ιανουαρίου του 1925 και πέθανε στις Βερσαλλίες, στις 6 Μαΐου του 2009. Ήταν παντρεμένος και πατέρας έξι παιδιών.

Εισήχθη στην Ecole Normale Supérieure το 1943 και τὸν ἐπόμενο χρόνο πολέμησε ἐθελοντικά στὸν Γαλλικὸ στρατό. Τὸ 1948 ἔγινε μέλος τῆς Γαλλικῆς Ἀρχαιολογικῆς Σχολῆς στὴν Ἀθήνα. Δίδαξε στὰ πανεπιστήμια τῆς Rennes, τῆς Nantes, τοῦ Nancy καὶ τῆς Σορβόννης (Paris IV). Χρημάτισε, μεταξὺ ἄλλων, Κοσμήτωρ καὶ Πρύτανης τοῦ Πανεπιστημίου καὶ τῆς Ἀκαδημίας τῆς Nantes, Διευθυντῆς τοῦ Τομέα Ἀρχαίων Ἑλληνικῶν τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Σορβόννης καὶ Πρόεδρος τοῦ ἐν λόγω Πανεπιστημίου, Πρόεδρος τῆς Association pour l'encouragement des Etudes Grecques καὶ Πρόεδρος τῆς Association Guillaume Budé.

Το συγγραφικὸ καὶ ἐρευνητικὸ του ἔργο εἶναι σημαντικώτατο. Μελέτησε καὶ ἀγάπησε ἐξίσου τὸ Βυζάντιο καὶ τὸν Λουκιανό, συγγραφέα τοῦ 2^{ου} μεταχριστιανικοῦ αἰῶνα καὶ ἐξέχοντα ἐκπρόσωπο τῆς λεγομένης Δεύτερης Σοφιστικῆς. Μία ἀπὸ τὶς πρώτες του δημοσιεύσεις ἔγινε στὸ περιοδικὸ *Ἑλληνικά* (13 [1954] σσ. 71-110) καὶ ἀφορᾷ τὸν Βίο τοῦ ἁγίου Συμεῶν τοῦ Στυλίου τοῦ Νέου. Τὸ 1956 ὀλοκλήρωσε τὴν διδακτορικὴ του διατριβὴ γιὰ τὸν Λουκιανό, ἀλλὰ καὶ τὴν πρώτη του ἐκδοτικὴ ἐργασία σχετικὰ μὲ τὰ ἀθωνικὰ ἀρχεῖα, ἡ ὁποία συμπεριελήφθη ὀκτῶ χρόνια ἀργότερα στὴν σειρὰ Archives de l'Athos, τόμ. 3, μὲ τίτλο *Actes de Xéropotamou: édition diplomatique*.

Στην ίδια σειρά εξέδωσε τὸ 2001 ἀκόμη ἓναν τόμο, *Actes de Vatopédi: I, des origines à 1329* (Archives de l'Athos, 21), μαζί με τοὺς Jacques Lefort, Vassiliki Kravari καὶ Christophe Giros.

Ἡ ὀκτακοσίων σελίδων διδακτορική του διατριβὴ με θέμα τὸν Λουκιανὸ δημοσιεύθηκε τὸ 1958 στὴν σειρά τῆς Bibliothèque des Ecoles françaises d'Athènes et de Rome, τόμ. 190, με τίτλο *Lucien écrivain. Imitation et création* (ἀνατυπώθηκε τὸ 2000 με νέο πρόλογο τοῦ συγγραφέα). Σὲ αὐτὴν ὁ Bompaire ἀνέστησε τὸ φιλολογικὸ ἐνδιαφέρον γιὰ τὸν σατιρικὸ συγγραφέα ἀπὸ τὰ Σαμόσατα καὶ ταυτόχρονα ἔθεσε τὶς βάσεις τῶν σύγχρονων λουκιάνειων σπουδῶν. Χωρὶς ὑπερβολή, ὅ,τι ἐγράφη ἀπὸ τὸ 1958 ἕως καὶ σήμερα συνομιλεῖ με τὴν ἐργασία αὐτή.

Τὸ 1977 ἐπιμελήθηκε με τοὺς Jean Glénisson καὶ Jean Irigoïn τὰ πρακτικὰ τοῦ συνεδρίου *La paléographie grecque et byzantine*, ποὺ εἶχαν ὀργανώσει οἱ τρεῖς τους στὸ Παρίσι στίς 21-25/10/1974, καὶ τὸ 2001 εξέδωσε στὴν Nîmes ἓνα μικρὸ βιβλίον 76 σελίδων γιὰ τὴν ἱστορία τοῦ προτεσταντισμοῦ στὴν Εὐρώπη: *Esquisse historique du protestantisme européen*. Στὸ μεταξὺ εἶδαν τὸ φῶς τῆς δημοσιότητας περίπου ἐξήντα ἐπιστημονικὰ ἄρθρα του γιὰ τὴν ἀρχαιοελληνικὴ λογοτεχνία γενικώτερα, τὸν Λουκιανὸ καὶ τὴν λογοτεχνία τῆς Αὐτοκρατορικῆς ἐποχῆς ειδικώτερα, ἀλλὰ καὶ τὸ Βυζάντιο.

Τὸ 1990 ἀναγορεύθηκε ὁμότιμος καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Σορβόννης. Τότε μπόρεσε νὰ ἐπιδοθῆ ἀπερίσπαστος σὲ αὐτὸ ποὺ ὠνόμαζε «ἔργο τῆς σύνταξίς του», τὴν ἔκδοση τῶν ἔργων τοῦ Λουκιανοῦ στὴν σειρά CUF τῶν Belles Lettres, ἡ ὁποία ἀποτελεῖ καὶ τὸ opus magnum του. Μέχρι τὸν θάνατό του πρόλαβαν νὰ κυκλοφορηθοῦν τέσσερις τόμοι: ὁ πρῶτος τὸ 1993 (περιλαμβάνει ἐκτενέστατη εἰσαγωγή 164 σελίδων καὶ τὰ δέκα πρῶτα ἔργα τοῦ Λουκιανοῦ), ὁ δεῦτερος τὸ 1998 (ἔργα 11-20), ὁ τρίτος τὸ 2003 (ἔργα 21-25) καὶ ὁ τέταρτος τὸ 2008 (ἔργα 26-29). Στὸν ἴδιο ἐκδοτικὸ οἶκο, στὴν σειρά Classiques en poche, εξέδωσε δύο τόμους με ἔργα τοῦ Λουκιανοῦ, σὲ συνεργασία με τὴν Anne-Marie Ozanam: τὸν Ὀκτώβριον τοῦ 2008 τὸν πρῶτο, με τίτλο *Portraits de philosophes*, καὶ τρεῖς μῆνες ἀργότερα τὸν δεῦτερο, με τίτλο *Voyages extraordinaires*.

Τὸ 2001 ἐκδόθηκε πρὸς τιμὴν του ὁ τόμος Ὀπώρα. *La belle saison de l'hellénisme. Etudes de littérature antique offertes au Recteur Jacques Bompaire*, σὲ ἐπιμέλεια τοῦ Alain Billault.

Ὁ Jacques Bompraire ἐπόπτευσε πολλές διδακτορικές διατριβές καὶ ἄρκετοὶ μεγάλοι φιλόλογοι ὑπῆρξαν φοιτητές του. Ἀναφέρομε ἐνδεικτικὰ τοὺς Danièle Aubriot-Sévin, Alain Billault, Marie-Pierre Delaygue, Bernard Gallet, Corinne Jouanno, Sophie Joubert, Hubert Laizé, André Laks, Marie-Françoise Marein, Laurent Pernot, Bryan P. Reardon, Ἄννα-Μαρία Βιδάλη καὶ Ἡλία Κ. Νικολάου.